

KALNIEČIAI

2016-03-15

Laikraštį leidžia Kalnėnų pagrindinės mokyklos jaunieji literatai Nr.2

NAUJIENOS

Trys Lietuvai svarbios datos pasidalijo tris pirmuosius metų mėnesius. Šiomet sukako dvidešimt penkeri metai nuo tragiškų Sausio 13-osios dienos įvykių, be to, tradiciškai minime dvi mūsų šaliai svarbias datas – Vasario 16-ąją – Lietuvos valstybės atkūrimo dieną ir Kovo 11-ąją – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną. Kiekvieną kartą tai proga susimąstyti – prisiminti istorinius įvykius, kurių dalis vis dar gyva žmonių atmintyje, ir pabandyti suprasti tai, ko mus moko praeitis.

Mūsų mokykloje 5- 9 klasių mokiniai savo mintis, jausmus, išgyvenimus išliejo rašiniuose

„Laiškas Lietuvai“, geriausius darbus siūlome paskaityti.

Lietuvių kalbos mokytoja L.Andrijauskienė

Laiškai Lietuvai

Brangioji Lietuva,

žinau, kiek skausmo, netekčių Tu patyrei... Kiek žuvo nekaltų žmonių vien dėl Tavo laisvės! Kiek buvo tų, kurie pasiaukėjo dėl Tavęs. Gynė kitus žmones, aukojosi dėl vaikų, anūkų. O kiek buvo skausmo... Tu jau tiek išgyvenai... O žmonės... Kiek žuvusių jau buvo, kiek karų. Jų tai jau tikrai užteks!

Kodėl negalime gražiai, linksmai ir draugiškai gyventi? Na, pasakyk, kodėl? Gal priversi mus tapti geresniais? Gal išauklėsi? Prašau... Pamokyk šioje Žemėje mus gyventi darniau ir saugiau!

Ugnė Jonikaitė, 6a klasė

Mieloji Lietuva!

Noriu pasakyti, jog aš labai didžiuojuosi, kad gimiau tokioje gražioje šalyje kaip Tu ir šiame laiške noriu papasakoti, kaip Tave myliu.

Nors esi maža šalėlė, palyginus su daugeliu kitų šalių, tačiau tokios nuostabios gamtos kaip Tavo – niekur nerasi! Medžiai ir krūmai pakelėse, vešlios girios bei miškai, o ką jau bepasakysi apie pievų žalumą! Miškuose rudenį pilna grybų, soduose puikuoja kriaušės bei obuoliai, o žemė pasipuošia margu nukritusių lapų kilimu. Pavasarį pražysta žibutės, pienės, ramunės, dobilėliai ir daugybė įvairiausių kvapnių, margų gėlyčių. Vasarą prisirpsta uogos, prinoksta visi vaisiai ir daržovės, o po laukus skamba paukštelių giesmės.

Žiemos metu mes prarandame Tavo nuostabią žalumą, tačiau gauname dar vieną ypatingą Lietuvos gamtos reiškinį: užšąla upeliai, tvenkiniai, ežerai ir upokšniai, o kvapni žolė

pasidengia puriu, traškiu sniego patalu. Kai kurios šalys apie sniegą gali pasvajoti, o kai kurios norėtų nuo jo pailsėti..

Tai tik menka dalelė Tavo visų grožių bei stebuklų, o aš galėčiau dieną ir naktį pasakoti, kodėl Tu esi man brangi. Linkiu Tau gyvuoti ir klestėti dar daugelį metų!

Nedas Šarmanauskas, 5c klasė

Brangioji Lietuva!

Mėgstu rašyti laiškus. Tik negalvok, kad žinutes telefonu ar kompiuteriu. Rašau laiškus ant balto popieriaus lapo rašaliniu parkeriu. Dar darau atvirukus savo draugams ir seneliams gimtadienio proga. Mane su šypsena palydi pašto darbuotoja, kai atnešu voką ir paprašau parduoti pašto ženklą. Dabar žmonės neberašo laiškų, gal nemadinga, o gal tingi? Lengviau nusiųsti telefono žinutę.

Šiandien neisiu į paštą pirkti voko ir ženklelio. Aš rašysiu laišką Tau, Lietuva, savo širdelėje.

Labai tikiu, kad mano laiškas Tave pasieks. Turiu Tau daug ką papasakoti ir paklausti. Ir net atsiprašyti, kad nepadariau atviruko Tavo gimtadienio proga. Bet jį prisimenu ir švenčiu kasmet, kai prie namų Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją su tėčiu iškeliname trispalvę vėliavą. Džiaugiuosi, kai švenčiu ir savo gimtadienį, nes gimiau ir užaugau laisvoje Lietuvoje.

Šią vasarą svečiavausi užsienyje. Žinai, brangi Lietuva, vis prisimindavau Tave. Pagalvodavau, kad namie geriau. Tu, Lietuva,

kur kas turtingesnė ir gražesnė. Mūsų dainos skambesnės, mūsų šokiai trankesni. Medžiai žalesni ir oras gaivesnis, upės mėlynesnės. Gal žmonės svetimoje šalyje daugiau šypsosi, bet, kaip sakoma, vaikų nepasirinksi, o mes – Tavo vaikai, Lietuva ir labai Tave mylim. Tiesiog mes santūresni, bet labai didžiuojamės, kad esam lietuviai. Na, gal ne visi. kažkas išvažiuoja, o Tu kaip geriausia mama atleidi ir kantriai lauki, kol jie sugrįš...

Lietuva, Tu tiek daug iškentėjai. Tave skriaudė karas, badas, skurdas ir tremtis. Visą išdidžiai atlaikei. Dabar esi laisva ir nepriklausoma. Aš nežinau, dar nedaug patyriau, bet iš senelių girdėjau, kad anksčiau Tau buvo labai sunku. Brangi Lietuva, dar nežinau, kuo būsiu užaugusi, bet labai noriu niekada su Tavimi nesiskirti. Man dar reikia geriau Tave pažinti, aplankyti visus Tavo miestus ir miestelius, įkopti į aukščiausią kalną ir apkabinti storiausią ažuolą. Tad būk stipri ir kantri, lauk manęs. O aš, kaip ištikimiausias Tavo vaikas, pažadu, kad mano širdelėje Tu būsi vienintelė gimtinė.

Su meile Emilija Bubliauskaitė, 6a klasė

Brangi Lietuva!

Aš džiaugiuosi, jog gimiau Lietuvoje. Džiaugiuosi, jog būtent Lietuva yra mano tėvynė, nes tik čia aš esu savimi, čia yra mano šeima, draugai. Tikiuosi, kad čia bus ir mano ateitis, nes būtent savo tėvynėje ir dėl jos norėčiau dirbti bei kurti.

1009 m. pirmą kartą paminėtas Tavo, Lietuva, vardas. Maždaug prieš 11 tūkstančių metų Lietuvoje apsigyveno pirmieji žmonės. Apie Tave yra sukurta daugybė gražių kūrinių. Manau, kiekvienas lietuvis apie savo tėvynę galėtų pasakyti daug gražių žodžių. Justinas Marcinkevičius yra pasakęs: „Neliks nei duonos su druska, bet liks tėvynė. Juk čia yra mūsų namai, mūsų tėvynė. Čia visada bus mano širdis“.

Brangi Tėvyne, Tu nuėjai sunkų ir sudėtingą kelią istorijos vieškeliuose, daug kentėjai ir nusipelnei būti laisva. Spaudos draudimas, knygnešiai, „Varpas“, „Aušra“ – tokie žodžiai ateina į galvą, kai mąstau apie XIX - o amžiaus Lietuvą.

Ir tik 1918 m. Vasario 16 - ają Vilniuje paskelbiama, kad Lietuva tampa nepriklausoma valstybe. Neilgai pasidžiaugei laisve, vėl ilgi, dabar jau sovietinės priespaudos metai...

1990 m. Kovo 11-ąją Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba pasirašė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą, kuriame rašoma, kad atstatomas 1940 m. svetimos jėgos panaikinimas. Lietuva nuo šiol yra nepriklausoma valstybė.

Daugelis žmonių, gyvendami Lietuvoje, skundžiasi, kaip jiems čia yra blogai, net nesusimąstydami, kad galbūt gyvendami kitur jausis lygiai taip pat, gal net prasčiau. Niekada nesakiau, kad Lietuvoje man yra blogai.

Džiaugiuosi, jog tu esi mano tėvynė. Lietuva, tu visada būsi mano širdyje. Manau, kad mes kiekvienas galime prisidėti, kad Lietuvoje būtų geriau gyventi, o jei mes tik skųsimės ir būsime nepatenkinti gyvenimu Lietuvoje, tad greitai 3 milijonai liks tik dainos žodžiuose...

Su pagarba Greta Brazdauskaitė, 9 klasė

Mano tėvyne Lietuva,

Tavo istorija tokia didi, tiek daug kraujo už Tave buvo pralieta, kad Tu būtum laisva. Pirmieji žmonės Tavo žemėse apsigyveno prieš vienuolika tūkstančių metų, o Tavo vardas pirmą kartą buvo paiminėtas 1009 m. vienuolio Brunono metraščiuose. Tavo žemes valdė tokie garbingi kunigaikščiai kaip Mindaugas, Gediminas, Vytautas. Tavo žemės buvo suvienytos kunigaikščio Mindaugo kovai su kryžiuočiais, kalavijuočiais. Mindaugas vėliau buvo karūnuotas ir iki šių dienų turime vienintelį karalių... Kunigaikštis Gediminas įkūrė miestą Vilnių, kuriame stovi garbinga Gedimino pilis. Kunigaikštis Vytautas praplėtė Tavo žemes iki Juodosios jūros. Tačiau praėjo amžiai ir Tu buvai sujungta su kita valstybe – Lenkija ir tapote su ja viena šalimi.

Tu ir Lenkija buvot priverstinai padalintos. Tavo vietovės tapo carinės Rusijos dalimi. Jai priklausė net 120 metų.

Net 40 metų Tavo kalbą ir raštą buvo bandoma sunaikinti, bet kalbos išnykimui sutrukdė drąsūs ir patriotiškai lietuviai knygnešiai. Su jais buvo susidorota trėmimais ar sušaudymais, bet Rusijai nepavyko palaužti lietuvių. Tu išgyvenai tokius baisius karus kaip Pirmasis ir Antrasis pasaulinis.

1918 m. Vasario 16-ąją Tu tapai laisva, bet tai ilgai netruko, Tu vėl tapai kitos šalies dalimi – Sovietų sąjungos. Nekalti žmonės buvo tremiami į Sibirą, šalyje nebuvo žodžio laisvės. Bet žmonės su tuo nesusitaikė ir 1990 m. Kovo 11 dieną Tu tapai antrą kartą laisva ir tos laisvės dar niekas neatėmė, tiesa, Sovietų sąjunga bandė Tave vėl okupuoti 1991 m. Sausio 13-ąją, bet lietuviai sugebėjo apginti Tave.

Kartais mes skundžiamės blogu gyvenimu, bet reikia atsiminti, kad buvo blogiau, niekada neturėjome maisto produktų tiek, kiek turime dabar, galime keliauti laisvai ir nieko netrukdami po visą pasaulį.

Mano tėvyne Lietuva, tu tiek daug vargo patyrei, turi tokią garbingą istoriją, kurios kitos šalys neturi. Man tu išliksi vienintelė ir niekur nebūsiu toks laimingas, kaip savo gimtinėje. Ačiū, kad Tu tokia esi.

Su pagarba Mantas Andriejauskas, 9 klasė

Lietuva!

Aš gimiau, kai tavęs nevaržė svetimos šalies gniaužtai, tu buvai laisva, nepriklausoma. Esi be galo man svarbi...

Taip kaip dailininkas negali gyventi be teptuko, o dainininkas ne muzikos, taip aš negaliu gyventi be tavęs... Vos išvykus į svečių šalį ilgiuosi Tavęs, savo Tėvynės, ilgiuosi nuostabaus ir tikro Tėviškės gamtos grožio (dangiško dangaus, mėlyno upės vingio, sodrios žolės, gimtinių kvapo), pasiilgstu nuoširdžių šypsenų savo tautiečių veiduose ir akyse, mintyse iškyla įstabių namų ilgesys. Tu, Lietuva, sujungi visus į didelę ir stiprią šeimą, kuri už Tave, gimtąją šalį, kovotų iki paskutinio kraujo lašo.

Ne veltui tiek eilių sukurta apie Tavo grožį, didybę ir stiprybę, meilę ir drąsą. Kiek daug žmonių garsino Tave norėdami įrodyti, kad Lietuva nėra maža, Ji didi nuveiktais darbais... Juk Tu, mano gimtine, tiek prityrei, krauju buvo suteptas kiekvienas žemės plotas, ilsisi šiandien miškai nuo baugių ir širdį veriančių laikų, vis tebesigydo praeities žaizdas... Gaivindami lietūs, plauna svetimšalių nuodėmes, bet juk itin giliai kiekvienam lietuviui įsiskverbė į širdį gimtasis žodis, gimtoji kalba, gyslose srovena broliška drąsa.

Kiekvienam tautiečiui tu svarbi, nes vieniems esi įkvėpimas ir vienybė, kitiems – prisiminimų šaltinis. Ir tiek jaunesniosios, tiek vyresniosios kartos atstovams tu esi artima, nes tavyje randame tiek daug: meilę, stiprybę, lūkesčius, svajones, tikėjimą, viltį, šviesą ir kelią į geresnį rytojų...

Didžiuojuosi, kad gyvenu laisvoje, nepriklausomoje Lietuvoje, tad su nepriklausomybės diena, Lietuva!..

Pagarbiai

Gustė Momgaudytė, 7d klasės mokinė

Brangi Lietuva!

Rašau Tau laišką, nes artėja kovo 11– oji, ši diena mums, lietuviams, didžiulė šventė- tai Nepriklausomybės atkūrimo diena.

Pasaulis margas ir gražus, jame daug šalių, dar daugiau žmonių, bet man teko garbė gimti gražiausioje šalyje, kurią didžiuodamas galiu vadinti Tėvyne. Taigi aš gimiau ir augu laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje.

Lietuva, tavo žali laukai ir tamsios girios mena didžius laikus, karžygių laikus. Iš tėvų ir mokytojų pasakojimų žinau, kiek tau daugybę kančių teko išverti, kiek vargų patirti, priešai ne kartą siekė garbę ir laisvę atimti, bet mūsų protėviai nepasidavė, jiems rūpėjo savo šalį ginti, siekė laisvės savo vaikams ir vaikaičiams. Juk rizikuodami gyvybėmis knygnešiai nešė uždraustas lietuviškas knygas, slapčia mokė vaikus skaityti ir rašyti gimtąja kalba. Daug didžių menininkų sėmėsi įkvėpimo iš tavęs, Lietuva, daug eilių sukurta apie tavo grožį, tautos vienybę, stiprybę, ištvėrę.

Aš labai džiaugiuosi ir didžiuojuosi, kad esi lietuvis, juk augu laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje..

Su meile –

Marius Vainauskis, 6b klasės mokinys

Mūsų gražioji Lietuva

Lietuva – tai mūsų gražusis atsiradimas, nes ji – mūsų tėvynė. Čia gimėme ir augome, todėl kiekvienas žmogus turi branginti savo tėvynę.

Beveik trečdalį Lietuvos ploto užima miškai. O Stelmužės ažuolas, esantis Zarasų rajone, pats svarbiausias Lietuvos miškų galiūnas. Jo amžius per 1500 metų!

Lietuva – lyg pasakų šalis: ko tik joje nerasi – ir upių, ir ežerų. Bet pati gražiausia man Dubysa, prie kurios su šeima esame poilsiaavę.

Skaičiau, kad pati svarbiausia šventė – Rasos. Šiai šventei būdingos pagoniškos apeigos: vainikų pynimas, plukdymas, saulės patekėjimo laukimas. Na, o man (kaip ir daugeliui vaikų) labiausiai patinka Kalėdos...

Lietuvių kalba labai skiriasi nuo kitų šalių kalbų. Jos gramatinės formos yra itin artimos senųjų indoeuropiečių kalbos gramatinėms formoms – žodžiu, labai labai senos.

Dėl šių ir kitų čia neišvardintų dalykų didžiuojuosi savo tėvyne.

Fausta Gurauskaitė, 5d klasė

Prisiminimai apie Lietuvą...

Kartais, kai viskas atsibosta, ima kristi iš rankų: nesiseka mokslai, susipykstu su tėvais, aš stabteliu ir (kaip rodo per reklamas) atsuku laiką atgal. Perkratau viską, kas atsitiko mano gyvenime iki šiol, ir išrenku visus gerus dalykus, kurie mane kadaise džiugino. Vėliau mąstau apie savo šeimą, giminę, galiausiai – Lietuvą. Iš visų tų malonių mažmožių lyg iš stiklo šukių aš sudedu ir suklijuoju didelę mozaiką. Išižiūrėjusi į ją ir pati pasijuntu geresnė, kažkuo ypatingesnė. Dėl visų tų šviesių prisiminimų imu labiau mylėti save, savo tėvus, savo mokyklą, saulę, žvaigždes ir mėnulį, kiekvieną bitutę, vasarą nutūpusią ant gėlės žiedelio...

Bet aš myliu ir didelius dalykus, pavyzdžiui, Lietuvos pergales, nes kas būtų su mumis visais, jeigu kažkada ji nebūtų pasipriešinusi kryžiuočiams Žalgirio mūšyje ir visai neseniai (prieš 25-rius metus) mažiausiame man žinomame kare, kuriame žuvo tik 14 žmonių, būtų pasidavusi rusams? Todėl visų pirma turiu mylėti ne ką kita, o tave, mano tėvyne. Nes tik tu sugebėjai suburti žmones, kurie Sausio 13-osios naktį dainomis ir meile tau nugalėjo didžiausią pasaulio šalį ir jos stipriausius ginklus.

Aš tave, Lietuvėle, myliu kaip mamą, nes čia gimiau, čia užaugau, čia žengiau pirmą žingsnį, čia einu į mokyklą, čia turiu mylinčią šeimą ir draugus. Čia žengsiu ir paskutinį žingsnį, čia tarsiu ir paskutinį žodį, nes, kaip sakė poetas Maironis:

Graži tu, mano brangi tėvyne,
Šalis, kur miega kapuos didvyriai:
Graži tu savo dangaus mėlyne!
Brangi: tiek vargo, kančių prityrei.

Vaiva Margelytė, 5d klasė

Laikraštį parengė: E. Bubliauskaitė, U. Jonikaitė, L. Leistrumas, N.Šarmanauskas,
tekstus redagavo mokytoja L. Andrijauskienė